

A 2020-as szóbeli érettségi témakörei irodalomból
FMG 12. E osztály

I. Művek a magyar irodalomból: kötelező szerzők I.

1. Petőfi Sándor költészete a forradalom és szabadságharc alatt (pl. *Nemzeti dal*, *Föltámadott a tenger*, *Az apostol* stb.+ memoriter: *Nemzeti dal*)
2. Arany János balladaköltészete (ballada műfaji jellemzői, Arany balladáinak jellemzői + pl. *Szondi két apródja*, *Vörös Rébék*, *Ágnes asszony* stb.+ memoriter: 2-3 versszak valamelyik balladából)
3. Ady Endre szerelmi költészete (Léda-versek, említeni: Csinszka-verset is + memoriter: egy rövid szerelmes vers)
4. Babits Mihály költészete az első világháború alatt (pl. *Húsvét előtt*, *Fortissimo*)
5. Kosztolányi Dezső: Édes Anna (lélektani regényként)
6. József Attila szerelmi költészete (*Óda*, *Nagyon fáj*)

II. Művek a magyar irodalomból: választható szerzők

7. Balassi Bálint szerelmi és vitézi versei (pl. *Hogy Júliára találta*, *Egy katonaének*)
8. Berzsenyi Dániel elégiái és ódái (pl. *A közelítő tél*, *A magyarokhoz I-II.* stb.)
9. Kölcsey Ferenc: haza és haladás problémaköre költészetében (pl. *Hymnus*, *Zrínyi dala*, *Zrínyi második éneke*, memoriter: *Hymnus*)
10. Vörösmarty Mihály költészete az 1830-as években (*Szózat*, *Gutenberg-albumba*, memoriter: *Szózat*)
11. Móricz Zsigmond novellisztikája (pl. *Tragédia*, *Barbárok*)
12. Örkény István egyperces novellái (pl. *In memoriam dr. K.H.G.*, *Nászutások légyapíron*, *Használati utasítás* stb.)

III. Művek a magyar irodalomból: kortárs szerzők

13. Varró Dániel költészete egy szabadon választott kötet alapján (pl. *Bögre azúr c. kötet* 1999-ből)

IV. Művek a világirodalomból:

14. A Biblia jellemzői (általános jellemzők, egy történet az Ószövetségből, egy történet az Újszövetségből)
15. Az európai romantikus irodalom: orosz romantika, Puskin: *Anyegin*
16. Franz Kafka kisepikája (*Az átváltozás*)

V. Színház- és drámatörténet

17. Katona József: *Bánk bán* (szerkezet, szereplők konfliktusrendszere)
18. Madách Imre: *Az ember tragédiája* értelmezése (az alkotás műfaja, szerkezete, az egyes színek felépítésének főbb vonásai)

VI. Az irodalom határterületei

19. Mítosz, mese, kultusz: az emberiség jövőjének megjelenése a populáris filmekben, filmsorozatokban

VII. Regionális (= helyi) kultúra

20. Városunk szülötte, nagy költője: Csokonai Vitéz Mihály és Debrecen

A 2020-as szóbeli érettségi témakörei magyar nyelvből
FMG 12.E osztály

Kommunikáció:

1. A kommunikáció működése: a különböző közlésmódok kommunikációs funkciói
2. Az emberi kommunikáció nem nyelvi kifejezőeszközei (mimika, gesztusok, térközsabályozás, tekintet stb.)
3. A tömegkommunikáció (fogalma, jellemzői, csatornái)

A magyar nyelv története:

4. A magyar nyelv eredete, finnugor rokonságának bemutatása
5. A nyelvújítás (fogalma, jelentősége, hatása, szóalkotási módszerei)
6. A nyelvtörténet forrásai: kézírásos és nyomtatott nyelvemlékek

Ember és nyelvhasználat:

7. A nyelv mint jelrendszer
8. Nyelvváltozatok: csoportnyelvek (társadalmi nyelvváltozatok)

A nyelvi szintek:

9. A magán- és mássalhangzók rendszere, a hangtörvények
10. A magyar helyesírás (fogalma, általános jellemzői)
11. A morféimák, szóelemek szerepe és helyes használata a szóalak felépítésében, a szó szerkezetek alkotásában
12. A szó szerkezet fogalma, a szintagmák típusai, szerepük a mondat felépítésében, mondatbeli viszonyaik

A szöveg:

13. A szöveg szóban és írásban
14. A szöveg szerkezete: a különféle szövegek felépítése, egységei.
15. A munka világában szükséges szövegtípusok: önéletrajz, hivatalos levél
16. Szövegtípusok: kommunikációs, szerkezeti, nyelvi jellemzőik

A retorika alapjai:

17. A retorika fogalma, a nyilvános beszéd fontosabb kritériumai
18. A szónoki beszéd elkészítése: a szövegszerkesztés menete az anyaggyűjtéstől a megszólalásig

Stílus és jelentés:

19. A képszerűség stílus eszközei és ezek hatása (a szóképek: metafora, megszemélyesítés, szinesztézia, allegória, szimbólum, hasonlat, metonímia)
20. A publicisztikai stílus főbb jellemzői, tipikus szóhasználat, a megjelenítés közlésértéke (*pl. tipográfia, képi világ*).

Debrecen, 2019. december

Kunkli Attila
szaktanár